

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **večer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Slovenska narodna ekonomija.

I.

Marsikateremu bralcu se bode morda nabralo v posmeh lice, beročemu naslov našim pričujočim člankom in zmajeval bode z glavo meneč: „siva, siva vsa je teorija!“

Odgovarjamo mu, predenj mu usiljujemo nekaj svojih mislij in kombinaciji „sine ira et studio,“ da je istina, da v narodnej ekonomiji v širjem pomenu ni pristojno modrovati takovemu malemu narodu, kot je baš naš slovenski povrh že po rojstvu ubožnemu in brez spekulativnega kapitala, a da ni naposled tako ubožnega človeka na svetu, jednako tudi naroda ne, da bi ne mogel še bolje obubožati ali popolno izginiti iz zgodovine, ako ne rabi ekonomično svojih skromnih duševnih in telesnih močij, ter se ne trudi neprestano povspeti na višje mesto v družbi narodov.

Posebno naš slovenski narod ovira v političnem in duševnem napredku naj bolj; naše materijelno, beraštvo, narodov pavperizem, ki se prostira vedno bolj in bolj, mej tem ko si stavi tuji kapital politične trdnjave v masi našega naroda, katere zlorabi za svoje egoistične namene in prekrizuje uspešno velik del našega rodoljubnega truda v narodnem oziru.

Rekli smo, da noben človek ni tako reven, da bi ne mogel obubožati še bolj, zdaj še pristavljamo, da je odprta vsakemu pot do blagostanja, ki pozna svoje moči, ki jih ume prosto rabiti samemu sebi in svojim v korist, ki čuti, kako modro ume zlorabiti tuji kapital njegovo ubožnost v lastno korist, in ki zna brzdati posled mnoge svoje strati, ki brez potrebe in v kratkem času uničijo največ potov dolgoleten trud v potu obraza.

Na podlagi teh občno ekonomičnih principov poskušamo dokazati, da naš slovenski narod ni na tako nizkej materijalne stopinji, kot se nam samim

dozdeva in kakor ga smešijo njegovi politični sovražniki, ter da si more in si bode pridobil tudi v bodočnosti svojo materijalno neodvisnost in si ustvaril narodov kapital, ako ne prezre nekaj dosedanjih svojih slabostij, ter se potruji ustvariti na podlagi svojih, če tudi skromnih močij, narodno ekonomijo.

„Spoznavaj samega sebe!“ Te besede, ki so bleščele v onem klasičnem veku nad narodnim sve tiščem v starej Greciji, so dan danes v času narodnega vprašanja posebno pri nas Slovencih eminentno pomenljive, da tako rekoč temelj, na kateri se opira vse socijalno razmerje.

Radi priznavamo, da je ocena samega sebe že pri posameznem človeku jako težavna in kritična, in da zahteva precej zdrave filozofije; koliko težji je stoprav pri celem narodu.

In baš v tej srečnej ali goljufivej oceni je uzročena največ potov mila ali nemila osoda celega naroda.

V političnem oziru nam pričuje jasno o resnici navedenega načela najnovejša zgodovina francoskega naroda, v katerej je zapisano z orjaškimi črkami, kako se maščuje slepota v oceni svojih lastnih močij.

Mi Slovenci nemamo dosedaj javne politike na zunaj v ožjem pomenu besede. Naše politično stališče je le defenzivno ali boj za to, kar nam je po božjej in človeškej pravici prisojeno. Zaradi tega je naš glavni nalog skrb za lastno narodno materijalno podlago, ki nam omogoči po pridobljenji vseh političnih pravic v njihovej zvezi povzdigniti se do one stopinje narodne svobode v vsakem oziru, ki pristuje vsakemu samostalnemu omikanemu narodu.

Koliko potov se je uže naglašalo in se še naglašala, da žalostno narodovo materijalno razmerje najbolj ovira narodno zavest in napredovanje na političnem polji, in da je baš narodna revščina ista jeklena spona, ki nas kuje z nepremagljivimi močmi na boljše situiranega političnega nasprotnika.

Žalibože, poslednje je istina, katere ne prekličemo najbolj napete iluzije in katere ne izbriše tudi največji posamezni mecen. Le blagostan v celem narodu od najnižje do najvišje družbe je steber, ki kristalizuje tako rekoč kakor čez noč narodno zavest, ter jo ustvari v nepremagljiv, ker vse obsežen političen faktor.

„Arme Leute kochen mit Wasser,“ se glasi nekov trivialen nemški pregovor, mi pa pristavljamo iz našega stališča: Slovenci si moramo ustvariti natančno ekonomijo v narodnem materijalnem oziru in tako gospodariti s skromnim svojim kapitalom, da se nam brez dvoma fruktificira in da koristi tega fruktificiranja odtekajo v občem naroden blagor, a ne v žep tujega, naše narodnosti protivnega kapitalista.

Ugovarja se nam: kaj nam pomaga štediti ali racionalno gospodariti z beraškimi groši, katere nadkriljuje ogromno tuj kapital?

Poslednje ni resnično. Vlada sama je spoznala in se prepričala, da občem narodov pavperizem ne raste toliko zaradi naravnih protivnih uzrokov, kot zaradi slabe ali tako rekoč nikakeršne narodne ekonomije.

Na poslednje stališče ali iz poslednjega motiva so ustanovile že pred toliko in toliko leti nekatere tuje države državne ali takozvane pošne hranilnice, ter ponudile priložnost tudi najbolj ubožnemu državljanu fruktificirati celo vsak groš in mu vzbudile idejo ekonomije tudi v največjej bedi. Kako srečna je bila ta ideja, nam pričuje dandanes statistika onih državnih hranilnic, kjer je nakopičenega na milijone narodovega tako rekoč po groših nabranega kapitala, ki bi se bil potrošil in izgubil sicer brez koristi in sledu.

Po dolgem čakanji je ustanovila posled tudi naša država c. kr. pošne hranilnice in nanje opozorujemo danes posebno, ker že prvi začetek je pokazal sijajno, koliko premore tudi najbolj ubožni narod in koliko mrtvega kapitala se najde baš v najnižjih društvenih krogih.

LISTEK.

Grobni spomenik dr. Štefanu Kočevar-ju.

Ko lpe, ki so kdaj se zelenile,
Na zémlio cvetje sipale dišeče,
Podobe vrb žalujk bi zdaj dobile,
Na njih pred solncem kapljice viseče,
Ko bi v solzé se vroče spremenile,
Solzé — znanilke žalosti, nesreče:
Solzá pregrenkih bilo ne bi dosti,
Oznanujočih naših src britkosti.

Slovenija možá je izgubila,
Sirot ubogih dobrega očeta,
Kateremu je vedno v srci klila
Za narodovo srečo misel sveta.
Prezgodnja Te pokriva nam gomila,
Preblaga duša, za vse dobro vneta,
Predrage domovine zvest ljubitelj,
Napredka njenega goreč čestitelj!

Podpornik slavne Vile žirovinske,
Katera nam je sladke pesni pela,
Katera za besede materinske
Nam v hladnih prsih je ljubezen vnela,
Za šege, običaje domovinske
Nam mrzla čuvstva zopet je ogrela.
Ž njo bivaš zdaj zjedinjen večno gori,
A tu ž njo sevaš v večne slave zori!

Živel si dolgo, a umrl prerano —
Oh, da bi mogel dalje še živeti!
Življenje ni predolgo temu dano,
Ki dobra dela delal je na sveti.
Imé ne bo mu s truplom pokopano,
Še pozne čase ljudstvu bo v pameti;
Ker dobro delo, kakor solnce sije,
In sebi večne slave venec vije.

Pokojnik dragi! v večnem boš spomini;
Ne bodo Te pozabili rojaki,
Ki z vrednimi ponašajo se čini,
Kot narodnjaki in kot poštenjaki,
Življenja tek žrtvujo domovini,
Svobode stebri čvrsti, stalni, jaki.

Naš rod dolžan je Tebe spoštovati,
Dokler živela bo „slovenska mati“!
Božidar Flegerič.

Junak našega časa.

(Roman M. Lermontova posl. J. P.)

Pečorinov dnevnik.

II.

Knežna Mary.

12. junija.

(Dalje.)

Ona, kakor kaže, ni nič pogrešila Grušnickega.
— Jutri boste prijetno iznenadeni, rekel sem.
— S čim?
— To je skrivnost, — na plesu boste že uganili.

Zvečer sem bil pri kneginji; gostov ni bilo nikogar razen Vere in nekega starca. Jaz sem bil jako vesele volje in pripovedoval sem razne čudovite dogodbe; knežna poslušala je vse te neumnosti tako zaupljivo in pazljivo, da sem se kar čudil. Kam je izgnila njena živost, njeno koketstvo, njene muhe, njen predrzni obraz, porogljivi smeh, nemirni pogled? . . .

Slovenski narod z beraštvom in zaničevanjem pital doslej po istih, ki so se okoristovali toliko potov s tvojimi krvavo prisluzenimi groši: spoznavaj svoje moči, otrsi se tujstva in podaj novej državnej ustanovi roko.

Zruo do zrna pogača, goldinar do goldinarja blagostanje! Nečemo omenjati natančneje na tem mestu brezštevilno dobrot novih državnih hranilnic le kot sredstvo, pri katerem naj se pričinja naša narodna ekonomija in si ustvarja polagoma lasten kapital in po njem politično svobodo. Ko pride srečna doba, ko ne bode slovenske hiše in Slovenca brez hranilnične knjige, če tudi še tako majhne, ustanovimo lahko Slovenci lastno denarstveno podvzetje, na katero kažemo s ponosom: My house is my castle!
Liberius.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2 marca.

V budgetnej debati državne zbornice govorili so doslej razven Carnerija in Kluna še poslanci Menger, Beer, Matuš, Hausner in finančni minister Dunajevski. Posebno častni dan je bila za desnico sredi, kar se tiče vnanjega kakor tudi stvarnega uspeha. Kakor Carneri, tako sta tudi levičarja Beer in Menger mlatila same prazne fraze, povzdigovaje do nebes nedosegljivo slavo in zasluge Nemcev ter zatrjevaje, da bodo poslednji do zadnjega izdih svojega napadali in strmoglaviti skušali sistem Taaffejev. Matuš govoril je kratko, stvarno in pereče; junak dneva pa je bil poslanec Hausner. V mojstersko dovršenem govoru je plaidiral za avstrijski državni kredit in poizjedal napade Nemcev na Čehe ter gorko zavzemajoč se za poslednje odzvel Nemcem do korena vse veselje nad tih hrupno naglaševanim sporom mej Čehi in Poljaki. O govorih poslancev Kluna in Hausnerja bodemo še obširneje poročali.

„Zastava“ priobčuje ta-le program srbske avtonomne stranke trojedine kraljevine **Hrvat-ske**: 1. Po srbsko-avtonomnej stranki voljeni poslanci store v saboru samostalno srbsko stranko in svoj lastni politični klub. 2. Najprvo jim bode delovati na to, da se srbsko ime v kraljevini spozna za ravnopravno s hrvatskim; da se ohrani srbska narodno-erkvena avtonomija; da se dosedanja šolska postava tako spremeni, da se omogoči obstanek s postavo jamčenih avtonomnih srbskih šol; da se v državni proračun nastavi primerna svota za vzdržanje srbskih učiteljskih in drugih izobraževališč; da se pri deželnej vladi ustanovi mesto referenta za srbske kulturne potrebe; da se cirilica pri upravnih oblastnih in sodnih urveh stopinje smatra jednako-pravno z latinico, v onih krajih in mestih pa, kjer so Srbi v večini, za uradno pisavo. 3. Nadalje imajo poslanci delovati na to, da se Krajina zares spoji z materjo-zemljo in postane takoj deležna ustavnih pravic. Zategadelj bodo zahtevali, da se po celej deželi upelje temeljita reorganizacija vseh sodnih in upravnih uradov po principu decentralizacije, jednako-pravnosti in sodelovanja vseh samoupravnih organov. 4. V teritorijalnih vprašanjih, posebno glede Dalmacije, bodo nastajali na to, da se kraljevina Dalmacija na podlagi državnega prava in predidotečega dogovora z zastopom te kraljevine spoji s kraljevinama

Hrvatsko in Slavonijo. 5. Glede Bosne in Hercegovine zastopali bodo od časa do časa politiko narodne samovolje. 6. V državnopravih vprašanjih nasproti Ogrske bodo srbski poslanci vedno za razširjenje in utrditev samouprave trojedine kraljevine.

Vnanje države.

V vojnem ministerstvu srbske kraljevine deluje se zadnji čas marljivo na nameravanim preustroji srbske vojske. V zvezi s to reformo pričakujejo se razne premembe v osebah visokih vojaških dostojanstvenikov. Vojaški pridruženik srbskega poslanstva na Dunaji, polkovnik Pantelić, imenovan bode za poveljnika belgrajski trdnjavi; ravno tako pozval se bode v aktivno službo major Velimirović, ki je doslej pridružen srbskemu poslanstvu v Carigradu. Na mesto Pantelića pride na Dunaj polkovnik Čolak-Antič, na mesto Velimirovića pa polkovnik Topalović. — Povodom prve obletnice proglašenja srbske kraljevine, ki se bo slavila v 22. dan februarja (6. marca), pričakuje se mnogo visokih odlikovanj.

Prezident francoske republike, Grévy, podpisal je zadnje dni dekrete, s katerimi se končuje organizacija novega francoskega kabineta. Državnim podtajnikom imenovani so sledeči, in sicer: Margue za notranje posle, Noirot za pravosodje, Durand za javni pouk, Labuze za finance in Baïhaut za javna dela. Margue in Baïhaut sta pristaša Union-e républicaine, Noirot spada k Union-i démocratique in Labuze k radikalnej levici; Durand ne pripada sicer nobenej parlamentarne stranki, po svojem mišljenju pa se prišteva demokratični uniji. Margue je bil tudi v Gambettinemu ministerstvu državni podtajnik v ministerstvu notranjih zadev, Labuze in Baïhaut pa sta bila v Duclercovemu ministerstvu. Ob jednom se je ločilo bogočastno področje od notranjega ministerstva in se spojilo s finančnim. — V Parizu se govori, da nameravajo orleanski principi v kratkem obdržati rodbinski svet v gradu Eu v Normandiji. Vojvode Aumale-ski, Nemours-ski, Alençon-ski in Penthièvre-ski in pa princ de Joinville sešli se bodo pri grofu Pariškem, ter ondi posvetovali se o svojem bodočem postopanju; dotični sklep imel se bode predložiti tudi grofu Chambordu v potrjenje. Grof Pariški je baje pooblaščen, da deluje v imenu svojega brata vojvode Chartres-škega, o katerem se govori, da hoče ustopiti v rusko službo in se podati v centralno Azijo.

Španjska zbornica poslancev bavila se je v sredo z anarhističnim gibanjem po Andaluziji. Tam se namreč nahaja dobro organizovana, takozvana „družba črne roke“, ki ima nečlovešk namen popaliti in uničiti vse, kar jej pride pod roke, da je pravi strah ondotnih prebivalcev. V zbornici torej je interpeloval Candan vlado glede te andaluzijske družbe, ki hoče zatreti imetje in naščuvati delavce proti gospodarjem. Candan prosil je vlado, da naj bi z vso strogostjo postopala proti tem zločincem. Minister notranjih poslov je povedal, da so tudi prefekti po Andaluziji prosili vlado za naprave v obrambo poljedelskega prebivalstva proti tem tol-pam anarhistov. Sedaj se pa slednji že pridno zapirajo in so baje ječe v Cadixu in Xeresu tako napolnjene, da ne morejo vzprejeti nobenega ujetnika več.

Dopisi.

Iz Rudolfovega 28. februarja. [Izvirni dop.] V nedeljo 25. t. m. napravila je tukajšnja na-

rodna Čitalnica igro „V Ljubljano jo dajmo“, katera se je v splošno zadovoljnost poslušalcev predstavljala.

G. L. K. — kot oče Gašpar — je bil prvokrat na deskah, katere svet pomenijo; ponašal se je v tej težki in nehvaležni partiji svojej nalogi primerno, samo želeli bi, da se v prihodnje na šepetalca malo manj zanaša.

Gospč. Jela K. — njegova žena Rotija — bila je prav na svojem mestu in akoravno je ta moč tudi še mlada na polju Talije, vendar se ji mora priznati, da se je tudi ona v svoji dolgi, težki ulogi vrlo obnašala in pravo, skrbno slovensko mater predstavljala.

G. J. Č. — Mirko — je kot ljubimec skoro že osivel, zato je pa tudi svojo reč izvrstno izvršil.

Gospa H. S. — Nežika — kakor tudi g. A. V. — Pavle — sta pouzročila velik smeh, kajti prva kot bogaboječa in pobožna dekle, drugi pa vesel vinski bratec — hlapec sta se dobro strinjala in igrala, posebno pa Nežika vrlo dobro.

Gospodč. W. R. — Marica — je tudi prvokrat nastopila. Že iz njenega veselega in pogumnega obnašanja razvidelo se je, da bo, akoravno „novinka“, dobro izvršila svojo nalogo, ali ona je še boljje napravila, kakor smo pričakovali, ona ni samo govorila, temveč kar je govorila, je tudi njeno srce občutilo in to se jej je bralo na obrazu. Kako je le Mirkota težko čakala, kako se mu je dobrikala in vesela bila, ko je bil pri njej in kaka tuga se jo je lotila, ko oče ni dovolil, da bi bil nje mož!

Ob kratkem le to omenim, da mora naša Čitalnica na gospe in gospodične diletantinje ponosna biti, kajti one se v vsaki ulogi vedó obračati in one so jedine, katere imajo pogum v Novem Mestu, kjer je toliko hudih jezikov, Čitalnici v korist sodelovati. Svetovati pa moram nekaterim zastopnicam lepega spola, ki so že večja gledališča n. pr. v Ljubljani obiskovale, naj pomislijo, da v Novem Mestu nastopajo le diletantje, kateri neso nikdar še večjega odra videli in da na tako malem odru, kakor ga ima Čitalnica, ni mogoče bolje igrati, da tedaj drugikrat pri obiskovanju gledaliških predstav svoj „ironični smeh“ doma pusté, kajti tu ni mesto, da bi se osobno sovraštvo na tak način pojavljalo.

Lahko je kritikovati, težko pa igrati, posebno ako si morajo igralci — kakor tu — vse sami pri-skrbeti.

Našim vrlim gospem in gospodičinam pa navdušeno kličem: Le brez strahu tako naprej na polji slovenske Talije — pokažite, da ste vredne biti zvane — hčere slovenskega naroda. Da se kmalo vidimo!

Pogreb dr. Štefana Kočevarja.

(Dalje.)

V jedrnatem in krepkem govoru je dr. Zarnik naslikal pokojnikovo življenje, delovanje in trud za povzdigo narodnih koristij, očetovsko skrb, s katero je vedno in radovoljno komurkoli dajal dobre svete.

Vera zapazila je vse to in na njenem upalem obrazu videla se je globoka žalost; sedela je v temi pri oknu v mehkem, širokem naslonjači . . . smilila se mi je.

Potem sem povedal vso dramatično zgodbo najinega znanstva, najine ljubezni — to se ve, da sem jo prikrlil z izmišljenimi imeni.

Tako živo naslikal sem svojo rahločutnost, svoj nemir, svoje radosti, opisal sem v tako ugodnem svitu njen značaj, njeno obnašanje, da mi je morala odpustiti vse moje koketstvo s knežno, ko bi tudi ne hotela.

Ustala je, sedla k nam in zopet postala vesela . . . in še le ob dveh po noči smo se spomnili, da je priporočal doktor vleči se spat ob najstjih.

13. junija.

Pol ure pred plesom prišel je k meni Grušnicki v polnej častniške uniformi. K tretjemu gumbu bila je privezana bronasta verižica, na njej visela je lornjeta. Suknja, nenavadno široka, gubančila se je na hrbtu, bilo je kakor bi imel Amorove peruti;

škornji so mu škripali; v levej roki je držal rujave rokavice in kapo, z desno pa je vedno gladil lase. Na obrazu brala se mu je zadovoljnost in ob jednem tudi neka nezaupnost. Smejati se je bil njegovej praznične vnanjosti in ponosnej hoji, ko bi se bil to kolikaj ujemalo z mojimi nameni.

Vrgel je kapo in rokavice na mizo, stopil pred zrcalo ter začel popravljati svojo obleko, velik črn robec molel mu je za pol paca izpod visokega ovratnika, a to zdelo se mu je še premalo in izvlekel ga je do ušes; to je bilo pa težavno delo, kajti ovratnik bil je jako ozek in trd — kar zatekel mu je obraz.

— Ti si, kakor pravijo, zelo lazil za mojo knežno poslednje dni? rekel je precej hladno in ni me pogledal.

— Kje pa hočemo mi neumneži piti čaj! odgovil sem mu, ponavlja je znano frazo iz jedne najboljših Puškinovih povestij.

— Kaj, ali mi dobro stoji uniforma? . . . oh, prokleti žid! kako me reže pod ramama . . . ali nemaš kake dišave?

— Kaj pa misliš, vsaj že tako dišiš po rožnej pomadi.

— Nič ne de. Daj sem . . .
— Polil je pol steklenice za zavrtni robec, v robec za nos, in v rokave.

— Ali boš plesal? vprašal me je.

— Ne mislim.

— Bojim se, da bom moral plesati s knežno mazurko — a ne znam skoro figure.

— Ali si jo že povabil na mazurko?

— Ne še . . .

— Le glej, da te ne prehité . . .

— Vsaj res! rekel je in udaril se po čelu. Z Bogom . . . grem jo čakati na peron. Uzel je kapo in odšel.

Čez pol ure odpravil sem se tudi jaz. Na ulici bilo je temno in prazno, okrog hiše, kjer bo ples, zbiral se je narod; okna so bila razsvitljena in veter donašal mi je glasove vojaške godbe na uho. Šel sem počasi; bil sem žalosten . . . „Mar je“, mislil sem, „moj jedini poklic na zemlji — razdirati tuje nade? Od kar živim in delujem, porabljala me je usoda za rešitev tujih dram, kakor bi brez mene nikdo ne mogel umreti in nikdo obupati! Jaz sem neobhodna oseba petega djanja; nehoté sem že toli-

Neso še zaceljene britke rane, koje nam je usekala izguba dveh veljakov slovenskih, dr. Bleiweisa in Jurčiča, in že — tako je dejal g. govornik — moramo izročiti črnej zemlji zopet zvesto dušo. Ni bilo in ne bode ga boljšega, blažjega, zvestejšega moža, kakor je bil umrli dr. Kočevar. Slovenci imajo staro navado, da se ob prostih urah zbirajo pod košato lipo, da se pogovore, posvetujejo in tešjo, da rešujejo tam važne svoje zadeve. Pokojni bil je podoben lipi. Pod to žlahtno drevo je marsikateri prihitel in prejel je dobri svet, kakoršnega si je želel, dobil je tudi pomoč. Pokojni si ni izbiral časa ali ure, vedno in neumorno je donasal trpečemu človeštvu podporo, pomoč. Zatorej si je pridobil povsodi občno in neomejeno spoštovanje. On je v viharnih časih trdno, neomahljivo stal pod zastavo naroda, boril se je z besedo in peresom, in kjerkoli je bilo kako narodno podjetje, tam je bil najti mej prvimi podporniki in delatci tudi dr. Štefan Kočevar. Kaj je on storil za narod slovenski, to ve narod sam, to pa tudi vedo sosedne države. Kar je storil za slavjanski napredek sploh, to bode zlatimi črkami zabelježeno v knjigi zgodbe naše in večni spomin ter hvaležnost ne bode nikdar izginila.

Po govoru dr. Zarnika je govoril na gomili v imenu Hrvatov g. dr. Folnegovič. Naprosil smo tega gospoda, da nam obris govora dopošlje, kajti njegove milo glaseče se besede v hrvaščini zaslužijo, da se jih svetu objavi v istem jeziku, v katerem so bile govorne. Nadejamo se, da g. Folnegovič blagovoljno ustreže našej želji, zato hočemo njegov govor naknadno objaviti.

Toliko le rečemo, da nijedno oko ni ostalo suho, ko sta dr. Folnegovič in dr. Zarnik tako živobojno slikala prelepo življenje ranjkega.

Naj nam bode dovoljeno navesti še nadpise, koje smo čitali na venčnih trakovih; večinoma trobojnih, črnih in belih:

1. Vrlemu buditelju naroda slovenskega — ljubljanski Sokol. 2. Sokol hrvatski — buditelju naroda. 3. Čitalnica mozirska — iskrenemu domoljubu. 4. Starosti štajerskih Slovencev — pevski zbor ljubljanski. 5. Čitalnica ljubljanska — voditelju naroda. 6. Matica slovenska — svojemu ustanovniku. 7. Matica hrvatska — staromu Ilircu. 8. Svojemu ustanovitelju — „Slovenski Narod“. 9. Trg Mozirje — častnemu tržanu. 10. Posojilnica v Celju. 11. Svojemu častnemu občanu — občina Št. Jur na j. ž. 12. Svojemu častnemu tržanu — občina Vranjska. 13. Trg Gornji Grad — nepozabljivemu narodnjaku. 14. Seinem verdienstvollen Mitgliede — der Cillier Aerzte-Verein. 15. Čitalnica mariborska — starosti slovenskih domoljubov. 16. Blagemu očetu — slovenski dijaki. 17. Preblagemu domoljubu — slovenski deželni poslanci. 18. Preblagemu narodnjaku — v spominu Brazlovčani. 19. Občina Rečica — blagemu rodoljubu. 20. Vrlemu domoljubu — Trg Ljubno. 21. Gornjegradski okraj — hrabremu bojevniku. 22. Narodna Čitalnica v Celju — svojemu očetu. 25. Zbor lječnikah Hr-

vatske in Slavonije — svomu začastnomu članu. 24. Landwirthschaftliche Filiale Cilli — in tiefster Ehrfurcht. 25. Svojemu podporniku — Savinjski Sokol. 26. Handelskrankenverein — Laibach. 27. Der Central-Ausschuss der k. k. steierm. Landwirthschaftsgesellschaft — dem langjährigen verdienstvollen Mitgliede der Gesellschaft. 28. Občina Griže. 29. Požarna bramba — v Žalcu. 30. Velezaslužnemu Slovencu — domoljubi brežkega okraja. 31. Dr. Vošnjak — zvestemu prijatelju. 32. Žaluoči sorodniki — iz Središča. 33. Ljubljencu naroda — Žalski trg. 34. Svojemu prijatelju — rodbina Bleiweis-Trsteniški. 35. Voditelju in starosti Štajerskih Slovencev — društvo „Elnost“ v Trstu. 36. Svojemu preljubljenemu očetu — otroci. Dem vielgeliebten Vater — die Kinder. 37. Svojemu vjernomu drugu — Zagrebački Ilirci. 38. Najstarejšemu prijatelju — Anton Žuza. 39. Die Beamten der Bezirkshauptmannschaft Cilli. 40. Neustrašljivemu buditelju slovenskega Naroda — „Triglav“ v Gradcu. 41. Otčinskemu prijatelju — dr. Josip Fon. 42. Nepozabljivemu prijatelju — Dominkuševo rodbina. 43. Dem besten Leiter — J. Nučić. 44. Nepozabljivemu — rodbina Širca. 45. A. u. L. Sermage — aus Dankbarkeit. 46. Obitelj Lipold — svomu izkušnemu prijatelju. 47. Svojemu blagemu dobrotniku — katoliško podporno društvo v Celju. 48. Rodbina Vošnjakova.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (Tako velja!) Kakor poroča „Slovenski Gospodar“ poslal je pred nekoliko dnevi centralni odbor kmetijske družbe štajerske celi kup izvodov „Kmetijskega prijatelja“ podružnici v Trbovlje. A to je člane podružnice po pravici razsrdilo, in izjavili so, da takoj izstopijo, ako se to še kdaj ponovi. Mi bi se pa usojali staviti še vprašanje, po katerem §. svojih pravil je kmetijska družba štajerska oziroma centralni odbor opravičen, kolportirati politične liste, osobito po take, ki sejejo razper in razdraženost mej narodom?

— (—!!!—) Okrajnega glavarja v Mariboru, gospoda Paviča pl. Pfaenthala, ki je premeščen kot dvorni svetovalec v Zader, nasledoval bode sedanji okrajni glavar v Radgoni, baron Hein, trd Nemec, slovenščine popolnem nezmožen. Nemci in nemškutarji v Mariboru vriskajo od veselja, mi pa...

— (S. Gregorčičeve pesni v nemškem prevodu.) „Slavische Rundschau“, priloga dunajske „Reformi“, objavila je zopet v 7. številki od 15. februarja sledeče pesni S. Gregorčiča v nemškem prevodu: „Mojo srčno kri škropite“, „Njegani“, „Pozabljenim“, „Moč ljubezni“. Prevel jih je g. Ig. Kaš (I. K. Wienfried). V 8. številki istega časnika, ki je izišel 22. februarja nahajajo se zopet tri od istega I. K. Wienfrieda, pesni so te: „Zaostali ptič“, „V mraku“, „Na bregu“. — Urinila se je pri tem neljuba neprilika, da se je konec

pesni „Pozabljenim“ zamenjal s koncem pesni „Na bregu“.

— (Izpred sodišča.) Obravnava zaradi razrušenja nove cerkve v Bohinjski Bistrici trajala je danes do 2. uri popoldne. Razsodba objavila se bode danes ob 6. uri zvečer.

— (O morilcah žandarja Lengarja,) katere je obsodilo porotno sodišče na smrt, popraviti nam je, ker se občinstvo tolikan zanima za stvar, da zadeva še ni prišla v kabinetno pisarno. G. dr. Zarnik je kot zagovornik Bezlaja uležil 19. t. m. ničnost proti razsodbi ljubljanske porotne sodnije. Proti ničnosti bode v prvi vrsti ugovarjati imelo nalog c. kr. državno pravdnništvo ljubljansko in potem pride vsa stvar pred najvišjem sodiščem v obravnavo. Še le potem, ako jo najvišje sodišče odobri, predložila se bode razsodba na smrt presvitlemu cesarju, da jo potrdi ali ne.

— (Odbor pevskega zbora) ljubljanske Čitalnice vabi društvenike k zborovanju, ki se bo vršilo v soboto ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih.

Razrušenje nove cerkve v Bohinjski Bistrici.

V Ljubljani 1. marca.

V včerajšnjem listu naznanili smo pričetek obravnave v tej zadevi, imena zatožencev, ki se imajo zagovarjati zaradi pregreška proti varnosti življenja po §. 335 kaz. zak. in imena sodnikov. Opomniti nam je, da je sedanji vodja c. kr. deželne sodnije g. dr. Kapretz skrbel zato, da se ni v sodnijske dvorani nabralo, kakor navadno, vsa sodrga ljubljanskega prebivalstva in razni potepuhi, ki nemajo družega posla, in da je bil „kriminal-doktorjem“ ustop zadržan, tako, da se je zbralo jako odlično občinstvo, kar popolnem in hvaležno odobravamo.

Iz jako obširnega zatožnega spisa objavimo sledeče:

Leta in leta se je že mislilo na zidanje nove župnijske cerkve v Bohinjski Bistrici, in delale so se potrebne priprave. Meseca maja 1878. l. pričelo se je zidati. Ustanovil se je v ta namen stavbeni odsek, na katerega čelo stopil je tamošnji župnik g. Mesar. Le-ta objavil je 25. maja 1878, c. kr. okrajnemu glavarstvu v Radovljici, da se je zidanje pričelo in to z opazko, da se bode zidanje izvršilo, ne da bi kak javni zaklad za stroške stavbe kaj donasati imel. C. kr. okrajno glavarstvo v Radovljici velelo je 28. maja 1878, naj se mu naznani voditelj stavbe, in 4. junija 1878 odgovorilo je župništvo v Bohinjski Bistrici, da je voditelj stavbe zidarski Mojster Andrej Bevk.

Uradno potrjenega stavbenega načrta takrat ni bilo, pač pa sta bila dva privatna načrta, katerih jednega je narisal svak Bevka, neki Ambrožič, in kateri se je odlikoval s tem, da ne bi bilo treba peze zvonika naslanjati na zidane stebre, nego, da je zvonik stal na kamnenih stebrih. Po tem načrtu,

krat igral rolo izdajalca in rablja. Kakšen namen jma z menoj usoda? ... ali me je odločila za to, da skrbim za snov pisateljem meščanskih tragedij in družinskih romanov — ali pa pisateljem povestij „Biblioteki dlja Čtenija“ ... Čemu to premišljujem? ... Koliko jih je že sanjario, da bodo umrli kakor Aleksander Veliki ali lord Byron, a vendar so ustali celo življenje titularni svetniki! ...“

Prišedši v sobano zamešal sem se mej moške in začel svoja opazovanja. Grušnicki je stal pri knežni, in jej jako goreče nekaj pripovedoval; ona ga je le razmišljeno poslušala, gledala je okrog, položila svojo pahljačo pred usta; videlo se je, da jej je dolgčas, njene oči iskale so nekoga; splazil sem se po prstih za nju, da bi poslušal njijin pogovor.

— Vi me mučite, knežna! rekel je Grušnicki: — strašno ste se premenili, od kar vas nesem videl.

— Vi ste se tudi premenili, odgovorila je ona, obrnivši vanj bistri pogled, v katerem on ni umel čitati tajnega posmeha.

— Jaz se spremenil? To biti ne more! Kdor je videl vas jedenkrat, nosi vedno v srci vašo podobo.

— Prenehajte ...

— Zakaj danes ne marate poslušati tega, kar je vam nedavno in tako često bilo povoljno? ...

— Zato, ker ne ljubim ponovljanja, odgovorila je in se posmehljala.

— Oh, kako sem se zmotil. Mislim sem si neumnež, da mi ta uniforma daje pravico upati ... A bolje bi bilo, da bi bil ostal v tem zaničevanem vojaškem plašči, kateremu se imam morda zahvaliti, da ste se zanimivali vi za me ...

— Res, vam je ta prosti vojaški plašč dosti boljše stal ...

To minuto stopil sem jaz k njej in se jej poklonil; polila jo je rudečica in rekla mi je hitro:

— Kaj ne, gospod Pečorin, da se je sivi plašč dosti boljše podajal Grušnickemu?

— Jaz nesem vaših mislij, odgovoril sem: — v častniške uniformi je mnogo mlajši.

Grušnickemu bilo je to že preveč: kakor vsak deček bil bi rad star; on je mislil, da globoki sledovi strasti zamenujejo na njegovem obrazu sledi starosti. Pogledal me je jezno, udaril z ного ob tla in odšel.

— Priznajte, rekel sem knežni, dasi je jako

smešen, vendar zdel se je vam nedavno jako interesanten ... v sivem plašči namreč? ...

Grušnicki zasedoval je knežno ves večer, plesal je z njo, ali pa njej naproti, gledal jo je, da bi jo bil kmalu predrl z očmi, vzdihoval, nadlegoval jo s prošnjami in očitaji.

Tega nesem pričakoval od ... od tebe, rekel je, prišedši k meni in prijemši me za roko.

— Česa?

— Ti boš tedaj plesal z njo mazurko? vprašal me je z žalostnim glasom. — Ona mi je povedala.

No kaj pa je potem? ali je to taka pregreha?

— Se ve da ... Kaj tacega ne bil bi pričakoval od take koketke ... A se bom že maščeval za to.

— Jezi se na svoj plašč, ali pa na uniformo, kaj se znašale nad menoj? Kaj mora ona zato, če jej nesi všeč?

— Zakaj mi je pa dajala nade?

— Zakaj si se pa nadejal? Lahko si želimo in dvorjanimo komu — a čemu upati?

(Dalje prih.)

